

Kitaabka Daanyeel - Lambarka Siddeetan iyo Kow

Muujiinta Dib-u-Qorista Taariikheed ee ku jirta Adventism-ka La'odikiya: Baadhitaan ku saabsan Muranka "Daily"-ga

Jeff Pippenger
2024-02-14

Sabab ilaa natiijo ka doodiddu wax qiimo ah ma leh haddii natiijada si khaldan loo qeexo, sida ay yeeleen taariikhyahannada Adventist-ka La'odikiya ee hadal-sarraynta ka sameeya duruufihii iyo shakhsiyaadkii la xiriiray Shirweynihii Guud ee 1888 ee Minneapolis. Faallada waxyigu waxyooday waxay dhacdada u aqoonsanaysaa inay ahayd ku-celcelintii caasinnimadii Qorax, Daataan, iyo Aabiiraam, taas oo ay sababtay xukunkii lagu faray inay afartan sannadood cidlada ku dhex warwareegaan ilaa ay ka dhintaan. Isla xukunkaas ayaa lagu dhawaaqay Adventism-ka La'odikiya.

Kacdoonku waxaa ku jiray wada-hadallo qarsoodi ah, halkaas oo fallaagadu ku jireen indho-la'aantii La'odikiya ee sidaas u xad-dhaafka ahayd, taas oo ka hor istaagtay inay gartaan in Ilaah ogaa qorshayntoodii iyo kacdoonkoodii ay albaabbada u xirteen. Sida Qorax, Daataan, iyo Abiiraam ugu dhuunteen teendhooyinkooda, una dejiyeen qorshahooda, uguna faafiyeen kacdoonkooda Muuse ka gees ah, sidaas oo kale ayay raggii hore ee 1888 ugu dhuunteen albaabbada xiran ee guryahooda gadaashooda, si ay ugu shirqoolaan Sister White, wiilkeeda, iyo rususha la doortay. Halkaas wixii ka dambeeyey, Sister White, Jones, iyo Waggoner waa in la weeraraa.

Afarta jiil ee Adventism-ka waxay si tartiib-tartiib ah ugu koreen caasinnimadooda, sida lagu muujiyey Yexesqeel cutubka siddeedaad. Qolalkii sawirrada ee ku dhex yiillay macbudka muuqda iyo macbudka aadanaha ayaa si qoto dheer ugu xididaysmay mala-awaallo shar leh, ruuxiyaduna waxay dul degtay odayaashii hore ee loo doortay inay dadka ilaaliyaan. Intii ka horraysay 1888, odayaashii hore waxay labadaba wax ka sheeggeen awoodda Kitaabka Quduuska ah dabadeedna Ruuxa Waxsii sheegidda, waxaana 1884 joogsaday riyoooyinkii furnaa. Ruuxiyaddii pantheistic-ka ahayd ee Kellogg waxay billowday inay jidkeeda ka samaysato taariikhda ka horraysay 1888, 1888-na waxay calaamad u tahay imaatinka jiilka labaad. Taariikh-yahannada Adventist-ku waxaa laga yaabaa inayan diiwaangelin markhaatifurkii taariikheed ee dhabta ahaa ee caasinnimada lagu muujiyey kulanka, laakiin sida ku cad waxyiga Ilaah, Ilaaliyayaashii samadu "eray kasta way maqleen oo way diiwaangeliyeen" "erayadii ku qornaa buugaagta samada."

Kacdoonkii uu matalayey "qolalka qarsoon ee sawirrada" ee Yexesqeel, wuxuu ahaa weerar lagu qaaday aasaaska runta ah. Wuxuu ahaa weerar lagu qaaday nebiyaddii iyo wargeeyayaashii la doortay, wuxuuna calaamadeeyey imaatinka ruuxiyad-beenta. Jiilkaas gudaheeda, weerarka weyn ee xiga wuxuu ahaa mid Shayddaan ku qaadi lahaa saldhigga qudhiisa ee aasaasyadii William Miller.

Miller wuxuu qaab-dhismeedka dhammaan adeegsigii uu waxsii sheegyada ku dabaqay ku saleeyay fahamka ah in labada quwadood ee wax baabbi'iyaa ee ku xusan Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadda saddex iyo tobnaad, ay matalayeen jaahilnimada oo ay raacday baabnimadu. Sannadkii 1901, Lewis Conradi, oo ahaa hoggaamiye ka tirsanaa Adventism-ka Laodikiya ee Jarmalka, wuxuu mar kale soo celiyay aragtii Protestant-ka dhacday ee ahayd in "the daily" ee ku jirta kitaabka Daanyeel ay matalayso adeegga Masiixa ee macbudka.

Intii lagu jiray muddadii taariikhda ee ka dambaysay shirkii Minneapolis ee 1888, ruuxaanayadda hoggaamiyaha hawsha caafimaadku way sii xoogaysatay, kala fogaanshuhuna wuu sii socday oo u dhexeeyey hoggaamiyeyaasha, maadaama saamayntii ka dhalatay diidmada fariintii Jones iyo Waggoner ay weli sii wadday inay dhibteeda geysa. Bilowgii qarniga cusub, W. W. Prescott, oo ahaa hoggaamiye Adventist La'odikiya ah kana helay aqoonsiyo fiqiyeed dugsiyadii Protestantism-ka riddada ah, ayaa qaatay huwadii Shaydaanka si uu u faafiyo aragtii Conradi ee "allabariga joogtada ah," oo sida had iyo jeerba dhacda, "guulaystayaashu taariikhda ayay qoraan."

Malaa'igta quduuska ahi waxay diiwaangeliyeen taariikhda runta ah, laakiin Adventism-ka La'odikiya wuxuu soo saaray mowqif taariikheed oo ku saabsan murankii ka dhashay diidmada fahamkii Millerite ee "kan joogtada ah," kaas oo ka taga qaar kasta oo ka mid ah "kuwa aan wax baran" ee Adventism-ka La'odikiya iyagoo rumaysan in qeexidda "kan joogtada ah," taas oo Sister White ay sheegtay inay ka timid "malaa'ig laga soo eryay samada," ay dhab ahaan tahay caqiido run ah. Intii lagu jiray sannadihii hore ee qarnigii labaatanaad W. W. Prescott wuxuu hormuud ka noqday soo saarista daabacaad cinwaankeedu ahaa, The Protestant. Saldhigga guud ee daabacaadda oo dhan wuxuu ahaa in lagu baro in fahamkii Miller ee "kan joogtada ah" uu khalad ahaa, iyo in Protestantism-ka riddaysan, halkaas oo uu ka helay aqoonsigiisii fiqiga, uu ku saxsanaa inuu Masiixa u nisbeeyo astaan shaydaani ah. Taariikhdaas gudaheeda A. G. Daniells (Madaxweynaha Shirka Guud), wuxuu la midoobay Prescott weerarkii shaydaani ee ka dhanka ahaa runta, inkasta oo Sister White ay si toos ah u taageertay aragtii Miller ee "kan joogtada ah" inay sax ahayd.

"Rabbigu wuxuu i tusay in shaxdii 1843 uu gacantiisu hagaysay, oo aan qayb ka mid ahna la beddelin; in tirooyinku ahaayeen sida uu doonayay. In gacantiisu ay dul saarnayd oo qarisay qalad ku jiray qaar ka mid ah tirooyinka, si aan ninna u arki karin, ilaa gacantiisa laga qaaday.

"Markaas waxaan arkay, marka la eego 'Maalinlaha,' in erayga 'allabari' lagu daray xigmadda dadka, oo aanu ka tirsanayn qoraalka; iyo in Rabbigu siiyey fahamka saxda ah ee arrintaas kuwii bixiyey qayladii saacadda xukunka. Markii midnimo jirtay, ka hor 1844, ku dhowaad dhammaan waxay ku midoobeen fahamka saxda ah ee 'Maalinlaha;' laakiin tan iyo 1844, jahawareerka dhexdiisa, waxaa la qaatay aragtiyo kale, waxaana ka dambeeyey gudcur iyo jahawareer." Review and Herald, November 1, 1850.

Waqtigii weerarkii Prescott iyo Daniells ee ka dhanka ahaa runta "kan maalinlaha ah," Prescott iyo Daniells waxay matalayeen aragti ay haysteen tiro yar oo ku saabsan mawduucaas, taladii Sister White ay murankaas dhexdiisa siisayna labada nin waxay ahayd in ay aamuseen, in kastoo ay ku sheegtay erayo ka diblomaasiyad badan, sida "aamusnaantu waa xigmaddiinna." Markii ay ku canaanatay aragtii qaldanayd ayay sidoo kale adkaysay in mawduuca "kan maalinlaha ah"

aan laga dhigin su'aal tijaabo ah. Dib-u-eegayaasha taariikhiga ah, oo dib-u-eegisnimadu tahay hab taariikheed oo lagu tiriyo in uu ka soo bilaabmay ururka Jesuit-ka ee kaniisadda Katooliga, waxay adeegsadeen hadalladeeda ku saabsan in "kan maalinlaha ah" aan laga dhigin su'aal tijaabo ah si ay uga hor istaagaan qiimayn daacad ah oo lagu sameeyo caqiidada. Waxay si qaldan u metelaan hadalladeeda, waayo mar kasta way ka tagaan in markii ay kula talinaysay in aan la kicin mawduuca "kan maalinlaha ah," ay had iyo jeer hadalladeeda ku xaddidi jirtay weedho sida, "waqtigan," ama "xaaladaha hadda jira."

Iyadoo ahayd nebiiyad, waxay ku hawllanayd inay xakameyso muran sii xoogaysanayay oo qarka u saarnaa inuu kaniisadda guud ahaan ku keeno kala qaybsanaan weyn, taas oo ay waday koox yar oo dad ah oo u haystay in maadaama ay hoggaamiyeyaal yihiin ay awood u leeyihiin inay faafiyaan wax kasta oo ay iyagu go'aansadaan inay run yihiin. Rabbiguna, isaga oo adeegsanaya saamaynteeda, wuxuu shaqada Shaydaanka ku hayay xannibaad ilaa ay dhimato. Dabadeed 1931, waxaa la isku dayay riixis cusub oo lagu diidayo runta "the daily," ugu dambayntiina waa lagu guulaystay. Maanta fahamka runta ah ee qeexidda "the daily" waa fahamka ay hayaan koox yar oo ka tirsan Adventism-ka La'odikiya, duruufaha hadda jirana "the daily" hubaal waxay hadda tahay su'aal imtixaan ah.

Markii ra'yiga aqlabiyaddu hayey fahamka runta ah, imtixaan ma ahayn; laakiin marka run kasta lagu qeexo qalad, markaasay imtixaan noqotaa. Markii la daabacay ururinta qoraallada-gacmeedka ee cinwaankeedu yahay Manuscript Releases sannadihii 1980-meeyadii, ama ku dhow waqtigaas, waxaa markaas la aqoonsaday maqaal si toos ah uga soo horjeeda aragtidiisii Prescott iyo Daniells ee "the daily," sida ay iyadu si cad u taageertay aragtidiisii Miller.

"Marxaladdan waayo-aragnimadeenna ma aha in maskaxdeennu laga jeediyo iftiinka gaarka ah ee nala siiyey [innaga] si aan uga fiirsanno kulanka muhiimka ah ee shirkeenna. Waxaana halkaas joogay Walaal Daniells, kaas oo maskaxdiisa cadowgu ku hawlanaa; maskaxdaaduna adiga iyo maskaxda Oday Prescottba waxaa ku hawlanaa malaa'igihii samada laga eryay. Hawsha Shaydaanku waxay ahayd inuu maskaxdiinna ka jeediyo si dhibco iyo xarfo yaryar loo soo geliyo, kuwaas oo Rabbigu idinma waxyoon inaad soo gelisaan. Kuwaas lagama maarmaan ma ay ahayn. Laakiin tani wax badan bay uga dhignayd qaddiyadda runta. Oo fikradaha maskaxdiinna, haddii laydinku jeedin karo dhibco ama xarfo yaryar, taasu waa hawl uu Shaydaanku hindisay. Inaad saxdaan waxyaalo yaryar oo ku jira buugaagta la qoray, waxaad moodaysaan inay taasu ahaan lahayd inaad qabataan hawl weyn. Laakiin waxaa la igu amray, Aamusnaantu waa hadal-karin."

"Waa inaan idhaahdaa, Joojiya raadinta ceebaha. Haddii ujeeddadan Ibliisku uun suuragelin lahaa in la fuliyo, markaas waxay idiin muuqan lahayd in shaqadiinnu loo tixgelin lahaa mid ugu yaabka badan xagga hindisaha. Waxay ahayd qorshihii cadowga in dhammaan astaamaha loo maleeyay in lagu diidi karo la geeyo meel aan dhammaan dabaqadaha maanku ku wada raacsanayn.

"Haddaba maxaa markaas? Shaqadii qudheeda ee ka farxisa Ibliiska ayaa dhici lahayd. Waxaa dibadda jooga loo soo bandhigi lahaa sawir aan ka turjumayn rumaysadkeenna, ee ah wax si toos ah ugu habboon iyaga, kaas oo horumarin lahaa dabecado sababi lahaa jahawareer weyn

oo mashquulin lahaa daqiiqadaha dahabiga ah ee ay ahayd in si qiiri leh loogu adeegsado in fariinta weyn dadka hortooda loo keeno. Soo-bandhigyada ku saabsan mawduuc kasta oo aynu ka soo shaqaynay dhammaantood isma waafaqi kareen, natiijaduna waxay ahaan lahayd in lagu wareeriyo maskaxda rumaystayaasha iyo kuwa aan rumaysnaynba. Tanu waa isla wixii Shaydaanku qorsheeyey in ay dhacaan—wax kasta oo la buunbuunin karo sidii ismaandhaaf.”

“Akhri Yexesqeel, cutubka 28aad. Haddaba, halkan waxaa yaal hawl weyn oo ay ruuxyo qalaad ka muuqan karaan. Laakiin Rabbigu wuxuu leeyahay hawl ay tahay in la qabto si loo badbaadiyo nafaha halaagsamaya; meelahaas oo Shaydaanu, isaga oo is-qarinaya, geli kari lahaa, isagoo jahawareer ku keenaya safafkeenna, isagu si qumman buu u samayn doonaa, oo khilaafaadkaas yaryarna dhammaantood way sii weynaan doonaan, oo muuqda bay noqon doonaan.”

“Waxaana bilowgii lay tusay in Rabbigu culayska shaqadan uusan siin odayaasha Daniells iyo Prescott midna. Miyey tahay in xeeladaha Shaydaanka la soo geliyo, oo “Maalinlaha” tani ay noqoto arrin sidaas u weyn oo loo soo bandhigo si ay maskaxaha u wareeriso oo ay u hor istaagto horumarka shaqada xilligan muhiimka ah? Taasu ma aha inay dhacdo, si kastoo ay ahaataba. Mawduucan waa inaan la soo qaadin, waayo ruuxa la soo gelin lahaa wuxuu ahaan lahaa mid mamnuucaya, Luciferna dhaqdhaqaaq kasta ayuu la socdaa. Wakaaladaha shaydaanimadu waxay bilaabi lahaayeen shaqadiisa, waxaana jahawareer la soo gelin lahaa safafkeenna. Looma aadan yeedhin inaad baadho kala duwanaanshaha ra’yiga ee aan ahayn su’aal imtixaan ah; laakiinse aamusnaantaadu waa codkar. Arrintan oo dhan si cad bay iigu wada taallaa hortayda. Haddii Iblisku uu mid ka mid ah dadkeenna ku lug gelin karo mawduucyadan, sidii uu ugu talo galay, qaddiyadda Shaydaanka ayaa guulaysan lahayd. Haddaba shaqada waa in dib u dhac la’aan la qabtaa, mana aha in [kala duwanaansho] ra’yi la muujiyo.”

“Shaydaan wuxuu ku dhiirrigelin lahaa nimankaas inaga naga baxay inay la midoobaan malaa’igaha sharka leh oo ay dib u dhigaan shaqadeenna iyagoo ku mashquulaya su’aalo aan muhiim ahayn, farxad intee le’egna waxay ka jiri lahayd xerada cadowga. Isku soo dhowaada, isku soo dhowaada. Kala duwanaansho kastaba ha la aaso. Shaqadeenna hadda waa inaan awooddeenna jidheed oo dhan iyo xoogga neerfayaasha maskaxdeenna oo dhan u hurno sidii kala duwanaanshahan jidka looga saari lahaa, oo dhammaan la isu waafaqi lahaa. Haddii Shaydaan loo oggolaan lahaa, xigmaddiisa weyn ee aan quduuska ahayn awgeed, inuu helo xajiskii ugu yaraa, [wuu rayrayn lahaa].”

“Haddaba, markaan arkay sida aad u shaqaynaysay, maskaxdaydu waxay wada gashay xaaladda oo dhan iyo natiijooyinka ka dhalan lahaa haddii aad hore u sii socotaan oo aad siisaan dhinacyadii naga tegay fursadda ugu yar ee ay jahawareer ugu dhex keenaan safafkeenna. Xigmadla’aantiinnu waxay ahaan lahayd isla waxa Shaydaanku doonayo. Ku dhawaaqistiinnii codka dheer lahayn waxyi ka yimid Ruuxa Quduuska ah. Waxaa lay faray inaan idinku idhaahdo in aad cillado ka raadinaysaan qoraallada rag Ilaah hoggaamiyey aanay ka iman waxyi Ilaah. Oo haddii tani tahay xigmadda Oday Daniells dadka siin lahaa, sinnaba ha la siinin xil rasmi ah, waayo ma awoodo inuu sabab iyo natiijo ka garqaato. Aamusnaantiinna arrintan ku saabsan ayaa ah xigmaddiinna. Haddaba, wax kasta oo u eg

cillad-raadinta daabacaadaha rag aan noolayn ma aha shaqadii Ilaah idinka midkiinna u dhiibay inuu qabto. Waayo, haddii nimankan—Odayaasha Daniells iyo Prescott—ay raaci lahaayeen tilmaamihii la bixiyey ee ku saabsanaa ka shaqaynta magaaloooyinka, waxaa jiri lahaa kuwo badan, aad u badan, oo runta lagu qancin lahaa oo soo jeesan lahaa, rag karti leh oo [hadda] ku jira jagooyin aan weligood lagu gaadhi doonin.”

“Dunida oo dhan waa in loo arkaa sidii hal qoys oo weyn. Oo markaad haysataan il aqooneed oo sidaas u weyn oo aad ka dhaansan kartaan, maxaad dunida sannado ugu dayseen inay halaagto iyadoo la haysto markhaatifurrihii uu Rabbigeenna Ciise Masiix bixiyey? Diinta runta ahi waxay ina baraysaa inaynu nin iyo naag kasta u aragno qof aynu wanaag u samayn karno.

“Tanu sannado badan ayay daabacaadda ku jirtay: ‘Maskax Isu-dheellitiran,’ markhaati loo qoray Oday Andrews. Maskaxda waa la tababari karaa si ay u noqoto awood lagu garto goorta la hadlo iyo culaysyada la qaadayo oo la xambaarayo, waayo Masiixu waa Macallinkaaga. Aad baanan kaaga baqay [markaan ku arkay adiga] adigoo xigmaddaada sarraysiinaya oo raacaya jid keenaya kala duwanaansho fikradeed. Rabbigu wuxuu u yeedhayaa niman xigmad leh oo aamusi kara marka ay xigmad u tahay iyaga inay sidaas sameeyaan. Haddaad doonayso inaad noqoto nin dhan, waxaad u baahan tahay quduusaysiin xagga Ciise Masiix. Haatanna waxaa jira hawl hadda uun la bilaabay, oo xigmadna ha ka muuqato adeegaha kasta, madaxweyne kasta oo shir [ah]. Laakiin halkan waxaa kuu yiilay hawl ay ahayd inaad gacanta ku dhigto sannado ka hor, taas oo lagaa baahnaa inaad codkaaga u qaaddo isla hawshan. Masiixu wuxuu dadkiisa oo dhan siiyey tilmaamo gaar ah oo ku saabsan waxa ay samaynayaan iyo waxyaalaha aanay samaynayn. Waxaana inoo hadhay wakhti yar oo aynu ku soo saarno xaqnimada Rabbiga. Waad garan kartaa jidka Rabbiga. Waxaan arkay ujeeddadaada ah inaad waxyaalaha ku waddo sida hindisahaaga gaarka ah ka dib markii lagu dhigay madaxweyne. Waxaad moodday inaad samayn doonto waxyaalo yaab leh, kuwaas oo ahaan lahaa hawl aanu Ilaah gacantaada gelin inaad qabato. Haddaba, hawshaadu ma aha inaad dulmiso, ee waa inaad sii dayso baahi kasta intii suurtagal ah haddii Rabbigu kuu aqbalay inaad adeegto. Laakiin goor hore ayaad bixisay caddayn muujinaysa in xigmad iyo garasho quduus laga dhigay aanay kaa muuqan. Waxaad si kulul u soo bandhigtay arrimo aan la aqbali lahayn in Rabbigu iftiin bixiyo mooyaane.”

“Waxaa la i faray in tallaabooyin degdeg ah oo caynkaas ah aan la qaadin, sida in adiga lagu doorto madaxweynaha shirweynaha xataa sannad kale. Laakiin Rabbigu wuu mamnuucayaa macaamil dambe oo sidaas u degdeg ah ilaa arrinku Rabbiga hortiisa lagu keeno tukasho; oo maadaama farriintu kuu timid oo ah in shaqada Rabbiga ee saaran madaxweynaha ay tahay mas’uuliyad aad u weyn oo aad u quduus ah, ma aadan lahayn xuquuq akhlaaqeed oo aad ugu ololayso sidii aad u samaysay mawduuca ‘Daily’-ga oo aad u malayso in saamayntaadu go’aamin doonto arrinta. Waxaa jiray Oday Haskell, kaas oo xambaarsanaa mas’uuliyadaha culus, waxaana jira Oday Irwin iyo dhowr nin oo kale oo aan sheegi karo kuwaas oo haya mas’uuliyado culus.”

“Xaggee ku yiil ixtiraamkiinnii raggii da’da ahaa? Amar noocee ah baad adeegsan kartaan adigooon soo kaxaynin dhammaan ragga mas’uulka ah si ay arrinta u miisaamaan? Laakiin aynu hadda arrinta baadhno. Waa inaynu hadda mar kale ka fiirsanno bal inay tani tahay xukunka

Rabbiga—iyadoo la eegayo hawshii la dayacay—in lagu muujiyo dadaalkiinna inaad hawsha sii waddaan xataa sannad kale. Haddii aad hawsha sii waddaan sannad kale iyadoo la helayo gargaarka idinla midoobi doona, waa in isbeddel idinku yimaado adiga iyo Odayga Prescott. Oo qalbiyadiinna hortiisa Ilaah ku hoosaysiiya. Rabbigu waa inuu idinku arkaa muujin waayo-aragnimo ka duwan, waayo haddii weligood ay rag u baahdeen in mar kale loo soo jeediyo, wakhtigan xaadirka ah [waa] Odayga Daniells iyo Odayga Prescott.”

“Waa in la doortaa toddoba nin oo ah niman xigmad leh, oo ku muujiya, iyada oo uu shaqaynayo nimcada Ilaah, caddayn dib-u-soo-noqosho ah. Waayo niman kasta oo sidaas u indho la’ oo aan sabab iyo natiijo ka fikiri karin, oo iska indhatira nimankii qaaday masuuliyadaha hawsha iyo madaxweynayaashan shirarka, oo iska dhega tira in niman hawsha sida u waday in ka badan laba sannadood, isla markaana ay timaaddo cawaaqib degdeg iyo kadis ah oo sidaas ah in nimanku dayacaan hawshii qudheeda ee sannado badan hortooda la dhigay—hawsha magaalooyinka—oo aan, ama si aad u yar, loogu noqon ragga waaweyn talo, balse ay dadka ku dhawaaqaan waxyaalaha ay iyagu doortaan inay siiyaan, arrintaasu iyadaa qudheedu markhaati u ah ammaan-daridda nimanka lagu aamini karo hawl sidan u weyn oo yaab leh.

“Masiixu ma dhiman. Isagu marnaba ma oggolaan doono in shuqushiisa sidan yaabka leh lagu sii wado. Kutubta iska daaya. Haddii wax isbeddel ah uu lama huraan yahay, Ilaah wuxuu ku jiri doonaa iswaafajinta isbeddelkaas si waafaqsan, laakiin marka farriin lagu aamino dad wata masuuliyadaha waaweyn ee arrintaas ku jira, [Ilaah] wuxuu dalbanayaa aaminnimo ku shaqayn doonta jacayl oo nafta daahirin doonta. Odayaasha Daniells iyo Prescott labaduba waxay u baahan yihiin dib-u-noqosho dhab ah. Shuqul qalaad ayaa soo galay, mana aha mid waafaqsan shaqadii Masiixu dunideenna ugu yimid inuu qabto; oo kulli kuwa si run ah u soo noqdayna waxay samayn doonaan shuqullada Masiixa.

“Waxaynu dhammaanteen nahay in aynu ka shaqayno hawsha ammaani doonta Aabbaha. Waxaynu nimid xilligii go’aanka—ama in aynu la jaanqaadno dabecadda Ciise Masiix isla wakhtigan diyaarinta ah, ama aynaan isku dayin [taas]. Walaal Daniells, [ma tihid] inaad isu aragto xorriyad aad codkaaga sare ugu maqashiiso sidaad ku samaysay duruufo la mid ah. Oo garo, madaxweynaha shirku taliye ma aha. Wuxuu ku shaqeeyaa xidhiidh la leh ragga xigmadda leh ee haya jagada madaxweynayaal ahaan kuwaas oo Ilaah aqbalay. Xorriyad uma laha inuu farageliyo qoraallada ku jira buugaagta daabacan ee ka soo baxay qalimaanta kuwa Ilaah aqbalay. Mar dambe looma oggola inay xukun ku sii hayaan haddii aanay muujin yaraynta awoodda xukunka iyo taliska ku dhisan. Wakhtigii go’aanku waa yimid, waayo Ilaah waa la sharaf dhimi doonaa.”

Sidee ayuu Rabbigu u eegaa magaalooyinka aan laga hawlgelin? Masiixu wuxuu ku jiraa samada. Haatanna qirashadu waa inay noqotaa, “Ma jiro xukun boqornimo. Haatanna waa qalalaasaha dunidan. Hadda anigu waxaan ahay Awoodda wax ku badbaadisa ama wax ku baabbi’isa. Haatanna waa wakhtiga ay masiirka kulli gacmahayga ku jirto. Noloshayda waxaan u bixiyey inaan dunida badbaadiyo. Oo ‘Aniguna, haddii kor la ii qaado,’ nimcada badbaadisa ee aan bixin doono waxay caddayn doontaa in kulli kuwa lagu qaabayn doono ekaanta rabbaaniga ah oo ila mid noqon doona ay u shaqayn doonaan sida aan anigu ugu shaqeeyo

xooggayga nimcada furashada leh.” Ku alla kii doonaya, ha la qabsado walaalihiis si ay u qabtaan shaqada loo siiyey inay qabtaan marka ay joogaan meelo masuuliyad leh, iyagoo hoos jooga talada Rabbigu bixiyo, oo ha aad ugu dadaalaan inay ku shaqeeyaan wada-noolaansho kaamil ah Isaga dunida sidaas u jeclaaday oo naftiisa allabari buuxa ugu bixiyey badbaadinta dunida. Waxaan la hadlayaa adeegayaasheenna, in marka ay galaan shaqada magaalooyinkeenna uu jiro xasillooni quduus ah oo la socota adeegidda Erayga. Ma samayn karno saamaynta habboon ee maskaxda dadka haddii aynu...

“Waxaan ka soo guurinayaa Buuggeyga Xusuus-qorka. Runta sida ay Ciise ku jirto—ku hadla, ku tukada, eray kasta ku rumaysta fudaydkiiisa. Maxaad ku faa’iidaysan lahaydeen haddii khaladaadka loo hor keeno nimankii iimaanka ka tegey oo dheg jalaq u siiyey ruuxyo wax sasaba, niman aan waqti dheer ka hor innaga nala joogin iimaanka? Ma waxaad istaagi doontaan dhinaca Ibliiska? U fiirsada beeraha aan weli laga shaqayn. Shaqo caalami ah ayaa ina hor taal. Waxaa la i siiyey waxyaalo matala Yooxanaa Kellogg.”

“Qof aad u soo jiidasho badan ayaa matalayay fikradaha doodihii khiyaanada lahayd ee uu soo bandhigayay, kuwaas oo ahaa aragtiyo ka duwan runta dhabta ah ee Kitaabka Quduuska ah. Kuwii gaajaysnaa oo u harraadsanaa wax cusubna waxay horumarinayeen fikrado [aad u mala-awaal badan] oo Elder Prescott uu khatar weyn ugu jiray. Elder Daniellsna wuxuu ku jiray khatar weyn [oo ah] inuu ku dhex milmo khiyaano ah in haddii fikradahan meel kasta laga sheego ay noqon lahayd sidii adduun cusub.”

“Haa, way ahaan lahayd, laakiin intii maskaxdoodu sidan ku mashquulsanayd ayaa la i tusay in Walaal Daniells iyo Walaal Prescott ay waayo-aragnimadooda ku dhex tolayeen dareenno leh muuqaal ruuxi[yeed], oo ay dadkeenna u jiidayeen dareenno qurux badan oo khiyaamayn lahaa, hadday suurtoowdo, xataa kuwa la doortay. Waa inaan qalinkayga ku raadraaca [xaqiiqda ah] in walaalahani ay ku arki lahaayeen cillado fikradahooda marin-habaabinta ah, cillado runta gelin lahaa hubanti-la’aan; oo [haddana] ay [ahaayeen kuwo] isu taagi lahaa sidii [iyagoo leh] garasho ruuxi ah oo weyn. Haddaba waxaa la ii amray inaan u sheego [in] markii arrintan la i tusay, markuu Oday Daniells codkiisa kor ugu qaaday sidii buun isagoo difaacaya fikradihiisa ku saabsan ‘Joogtada,’ ayaa natiijooyinkii dambe la i horkeenay. Dadkeennii waxay noqdeen kuwo wareersan. Waxaan arkay natiijada, dabadeedna waxaa la i siiyey digniino ah in haddii Oday Daniells, isaga oo aan tixgelinayn natiijada ka dhalanaysa, uu sidan ku qanciyo naftiisa oo isu rumaysto inuu ku hoos jiro waxyiga Ilaah, shaki-diineed lagu dhex abuuri doono safafkeenna meel kasta, oo aynu gaadhi doonno meel uu Shaydaanku farriimihiisa ka gudbin doono. Rumaysadla’aan adag iyo shaki-diineed ayaa lagu beeran doonaa maskaxda aadanaha, oo dalagyo qalaad oo shar ah ayaa beddeli doona runta.”

Manuscript Releases, volume 20, 17–22.

Taariikhda jiilka labaad waxay muujinaysaa sii kordhidda fallaagowga. Ruuxnimada lagu matalay qolalka sawirrada ee Yexesqeel waxay tusaale u yihiin in “Walaal Daniells iyo Walaal Prescott ay waayo-aragnimadooda ku dhex tolayeen fikrado leh muuqaal ruuxnimeed, iyagoo dadkeenna u jiidayay fikrado qurux badan oo khiyaamayn lahaa, hadday suurtoowdo, xataa kuwa la doortay.” Ruuxnimada la xidhiidha aragtida beenta ah ee “kan maalinlaha ah,” waa astaanta waxa, hadday suurtoowdo, khiyaamayn lahaa xataa kuwa la doortay. Iyadu waxay isku xidhaa ruuxnimada

pantheism-ka ee Kellogg kor u qaadayay iyo dadaalkii Prescott iyo Daniells ay ku riixayeen in “kan maalinlaha ah” lagu qeexo inuu yahay adeegga Masiixa ee meesha quduuska ah.

Waxay ku wargelinaysaa inay ka daayaan buugaagta sida ay yihiin, taas oo ay uga jeedday dadaalkii Prescott iyo Daniells ay ku doonayeen inay dib ugu qoraan buuggii Uriah Smith, Daniel and the Revelation, si looga saaro waxbaristiisii aqoonsanaysay “the daily,” sida uu Miller isaguna u aqoonsaday. Dib-u-eegayaasha taariikhiga ah ee Laodicea, oo Ishacyaah ku tilmaamo “kuwa aqoonta leh”, waxay shaqo yaab leh ku sameeyeen kuwa aan aqoonta lahayn ee Adventism-ka, waayo, waxay si khaldan u matalaan markhaatifurka taariikhda si ay kuwa dhegaha cuncunaya iyo caadooyinka daraasaddu ku yar tahay ugu hoggaamiyaan inay u maleeyaan in mawduuca “the daily,” aanu muhiim ahayn, iyo in Miller uu ku qaldanaa mawduucaas. Shaqadaas dib-u-eegistu waa qayb ka mid ah qashinkii Miller loo tusay in uu ninka burushka wasakhda leh xaaqi doono, wakhtiga marka muujinta xoogga Ilaah ee Qayladii Saqda Dhexe la soo celiyo.

Waxa aynu maqaalka xiga ku sii wadi doonnaa ka fiirsashadeenna ku saabsan jilka labaad ee Adventism-ka Laodikiya.

Farriinta ah, “Hore u socda,” weli waa in la maqlaa oo la ixtiraamaa. Xaaladaha kala duwan ee ka dhacaya dunideenna waxay u baahan yihiin hawl u qalanta horumarradan gaarka ah. Rabbigu wuxuu u baahan yahay rag ruux ahaan fiiqan oo aragti dheer leh, rag uu Ruuxa Quduuska ahi ku shaqeeyo, kuwaas oo hubaal ahaan mannada cusub samada uga helaya. Maskaxda kuwaas oo kale waxaa Erayga Ilaah ka iftiimiya nuur, isaga oo u muujinaya si ka badan sidii hore jidka ammaan ah. Ruuxa Quduuska ahi wuxuu ka shaqeeyaa maskaxda iyo qalbiga. Wakhtigu waa yimid markii, iyada oo loo marayo farriinwadayaasha Ilaah, kitaabka duuban dunida loo furfurayo. Macallimiinta dugsiyadeenna ku jira marnaba yaanay ku xidhnaan in loo sheego in ay baraan oo keliya wixii hore loo baray. Ha la fogeeyo xannibaadahaan. Waxaa jira Ilaah bixiya farriinta ay dadkiisu ku hadli doonaan. Wasiirna yuusan isu arkin mid xadhig ku jira ama lagu qiyaasayo qiyaasta dadka. Injiilku waa in la dhammaystiraa si waafaqsan farriimaha Ilaah soo diro. Waxa Ilaah addoommadiisa maanta siiyo inay ku hadlaan waxaa laga yaabaa in aanay labataan sannadood ka hor ahayn runta wakhtigan la joogo, laakiin waa farriinta Ilaah ee wakhtigan.” The 1888 Materials, 133.